



Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Radosław Król

WK-III.431.2.6.2026

Olsztyn, 22 lipca 2026 r.

Szanowny Pan
Tomasz Andrukiewicz
Prezydent Miasta Ełk
ul. Piłsudskiego 4
19-300 Ełk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 158) zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

Kontrolę przeprowadzono w **Urzędzie Miasta w Ełku**, ul. Piłsudskiego 4, 19-300 Ełk (REGON: 000523287; NIP: 848-00-07-927).

W okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań w Urzędzie Miasta w Ełku nadzorował Pan Tomasz Andrukiewicz – Prezydent Miasta Ełku od 2026 r. (7 kwietnia 2024 r. został wybrany na kolejną kadencję).

Wykonywanie zadań objętych kontrolą w Wydziale Świadczeń Urzędu Miasta w Ełku (w okresie objętym kontrolą i w czasie jej prowadzenia) nadzorowała Pani Joanna Rafałowska – Naczelnik tego Wydziału – zatrudniona w Urzędzie Miasta od dnia 2 kwietnia 2004 r.

(dowód: akta kontroli: 6.1, 6.4, 6.8)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

- **Paulina Sigiel** – st. inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Kontroli Świadczeń w Delegaturze Urzędu w Ełku;

- legitymacja służbowa nr 1/2025 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 15 czerwca 2026 roku nr WK-I.0030.577.2026 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Urzędzie Miasta w Ełku.

(dowód: akta kontroli: 4)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 29 czerwca 2026 roku do 7 lipca 2026 roku. Odnotowana została pod pozycją N.1710.8.2026.WP. w książce kontroli prowadzonej w Urzędzie Miasta w Ełku.

(dowód: akta kontroli: 6.12)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w Delegaturze Urzędu w Ełku, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowanie ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienie do kontroli oraz legitymację służbową kontrolera. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem z Kierownikiem, w czasie której kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.2.6.2026.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2024/2025 (od 1 października 2024 roku do 30 września 2025 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (**Dz. U. z 2026 r. poz. 158**) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie

(**Dz. U. z 2025 r. poz. 428**) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (**Dz. U. z 2026 r. poz. 79**), zwanej dalej „ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Miasta w Ełku w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za kwartał IV 2024 roku oraz kwartał I, II i III 2025 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2024/2025 (od 1 października 2024 roku do 30 września 2025 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **2.540.738,08 zł (5.065 świadczeń)**.
2. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2024/2025 (od 1 października 2024 roku do 30 września 2025 roku) wyniosły **1.802.615,53 zł**.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2025 roku – wyniosło **40.006.678,00 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:
 - **58.573,67 zł** - w IV kwartale 2024 r.,
 - **273.251,65 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2025 r.
5. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.

Organ właściwy- tj. Prezydent Miasta Ełku - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych w: IV kwartale 2024 roku przeznaczył kwotę **102.146 zł** oraz w okresie od I-III kwartał 2025r. nie przeznaczył środków własnych.

(dowód: akta kontroli: 6.6, 6.22)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miasto Ełk liczy około 58.889 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Prezydent Miasta Ełku. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Urząd Miasta w Ełku – Wydział Świadczeń.

Czynności kontrolne wykazały, że powyższe zadania realizowane były zgodnie z art. 8a, 8b

i 8c oraz zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W jednostce kontrolowanej decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień

udzielonych przez organ właściwy tj. przez Prezydenta Miasta Ełk. Ustalono, że zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Urząd Miasta Ełku wykonywał swoją działalność na podstawie Uchwały Nr XIX.195.16 Rady Miasta Ełku z dnia 25 maja 2016 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Ełk. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej stanowił m.in. w § 11, że „ (...) realizuje zadania a własne oraz zlecone i powierzone z zakresu administracji rządowej.”

(dowód: akta kontroli: 6.11, 6.13, 6.15)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Urzędu Miasta Ełk na dzień rozpoczęcia kontroli określał Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Ełk wprowadzony Zarządzeniem Nr 132.2025 Prezydenta Miasta Ełku z dnia 10 lutego 2025 r. (zmieniony jednokrotnie). Po dokonanej analizie dokumentów kontroler stwierdził, że obowiązujący Regulamin Organizacyjny były aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 6.14)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Urząd Miasta Ełku był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane były przez jedenastu pracowników – Naczelnika Wydziału, Zastępcy Naczelnika Wydziału, dwóch głównych specjalistów, dwóch starszych specjalistów, dwóch specjalistów oraz trzech podinspektorów. Pracownicy podlegali bezpośrednio pod Naczelnika Wydziału Świadczeń. Naczelnik Wydziału Świadczeń podlegał bezpośrednio pod Prezydenta Miasta.

W dniu rozpoczęcia kontroli oraz w okresie objętym kontrolą pracownicy zajmujący się m.in. realizacją kontrolowanych zadań posiadali aktualne zakresy czynności oraz upoważnienia niezbędne do prowadzenia postępowań i dodatkowo na dzień rozpoczęcia kontroli 3 osoby miały upoważnienia do podpisywania decyzji administracyjnych z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że zarówno w okresie objętym kontrolą jak i w dniu rozpoczęcia kontroli Naczelnik Wydziału realizował zadania wynikające z posiadanych upoważnień oraz z zakresu czynności.

W okresie objętym kontrolą, pracownik realizujący kontrolowane zadania uczestniczył w szkoleniu mającym wpływ na podwyższenie stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniu potwierdzał certyfikat oraz pisemna informacja specjalisty ds. kadr poświadczająca uczestnictwo pracownika w szkoleniu.

(dowód: akta kontroli: 6.7, 6.9, 6.10)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Wydział Świadczeń Urzędu Miasta w Ełku ma swoją siedzibę pod adresem ul. Piłsudskiego 6 w dwupoziomowym budynku. W tym samym budynku mieszczą się

jeszcze dwa inne wydziały Urzędu Miasta w Ełku. Na parterze budynku zlokalizowana jest sala obsługi interesantów Wydziału Świadczeń o powierzchni ok. 37 m². Sala ta oraz przylegający do niej hol wyposażone są w krzesła oraz stoliki do dyspozycji osób oczekujących. Brak jest barier architektonicznych. Na pierwszym piętrze budynku znajdują się jeszcze dwa pokoje należące do Wydziału Świadczeń. Jeden o powierzchni ok. 83 m², w którym znajduje się 13 stanowisk pracy, natomiast drugi o powierzchni ok. 16 m² przeznaczony dla Naczelnika Wydziału oraz Jego zastępcy. Stanowiska pracy wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe.

(dowód: akta kontroli: 6.15, 6.19)

Z pisemnej informacji Naczelnika Wydziału wynika, że przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych i przyjmowanie oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych odbywa się w pomieszczeniu obsługi interesantów, gdzie stanowisko dobrane jest tak, że zapewniona jest ochrona danych osobowych i zachowanie poufności podczas przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych i przyjmowania od dłużników oświadczeń majątkowych.

Wnioski oraz korespondencja w sprawie świadczeń objętych kontrolą co do zasady przyjmowane są w Wydziale Świadczeń przez pracownika wyznaczonego do obsługi klientów, w przeznaczonej do tego sali obsługi. Ponadto korespondencja wpływa drogą elektroniczną za pośrednictwem e-doręczeń, przy użyciu portalu informacyjno-usługowego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej "Emp@tia", a także za pośrednictwem operatora pocztowego.

Przyjmowane od interesantów wnioski oraz wszelka korespondencja wpływająca do urzędu, rejestrowane były w elektronicznym systemie zarządzania dokumentami i zadaniami pracowników eDok w Biurze Obsługi Kancelaryjnej. Następnie od stycznia 2025 r. rejestracją przyjętej korespondencji w sali obsługi Wydziału Świadczeń zajmuje się pracownik, który obsługiwał w danym dniu interesantów.

W systemie eDok rejestruje się korespondencje określając m.in. rodzaj wpływających dokumentów (np. wniosek o ZR, pismo, wyrok itd.), datę wpływu dokumentu, tytuł, znak pisma itp. oraz skanuje się rejestrowane dokumenty. Na korespondencji umieszczana jest pieczęć wpływu, liczba dziennika, kod kreskowy oraz data wpływu dokumentu do jednostki. Następnie naczelnik wydziału lub jego zastępca dokonuje w systemie eDok dekretacji wpływającej korespondencji na poszczególnych pracowników wydziału, przekazując ją pracownikom merytorycznym do rozpatrzenia.

Dokumentacja dotycząca świadczeń z funduszu alimentacyjnego przechowywana jest w oddzielnie założonej teczce osobowej koloru czerwonego, opisanej imieniem i nazwiskiem oraz numerem PESEL, ułożonej wg podziału alfabetycznego w zamykanej na klucz szafie, znajdującej się w pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników realizujących zadania z zakresu kontrolowanej ustawy. Teczki osobowe dłużników alimentacyjnych dodatkowo posegregowane są oddzielnie: dłużnicy zamieszkujący miasto Ełk oraz oddzielnie dłużnicy zamieszkujący inne gminy.

(dowód: akta kontroli: 6.16, 6.18)

Kontrolerowi okazano umowę licencyjną na oprogramowanie do obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego zawartą z Sygnity S.A. z siedzibą w Warszawie. Ustalono, że

pracownicy merytoryczni w Urzędzie Miasta Ełk posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 6.5)

Zgodnie z art. 8a, art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych. W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do następujących biur:

1. Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor (od 1 grudnia 2015 r.)
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (od 8 grudnia 2015 r.)
3. ERIF Biuro informacji Gospodarczej (od 18 lipca 2012 r.)
4. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej (od 6 lipca 2009 r.)

Z informacji uzyskanej od Naczelnika Wydziału wynika, że do Biur Informacji Gospodarczych skierowano zaległości 957 dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 6.3, 6.21)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Naczelnika Wydziału wynika, że w okresie objętym kontrolą, w Urzędzie Miasta w Ełku nie rozpatrywano żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 6.17)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Urząd Miasta Ełk prowadził **374 postępowania** administracyjne w sprawach związanych z ustaleniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (357 decyzji przyznających, 17 decyzji odmownych).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Miasta Ełku prowadzono **29 postępowania w sprawie uznania** dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (wydano 22 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, 7 postępowań umorzono). Prowadzono **29 postępowań w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego**. Prowadzono **2 postępowania w trybie art. 30 ust.2 ustawy** w sprawie umorzenia dłużnikowi należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego łącznie z odsetkami w całości lub części (wydano jedną decyzję, druga decyzja została wydana po okresie objętym kontrolą). Prowadzono **7 postępowań w sprawie odroczenia terminu spłaty/ rozłożenia na raty kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub nienależnie pobranych świadczeń** (wydano 7 decyzji). Prowadzono 1 postępowanie w sprawie o umorzenie nienależnie pobranych świadczeń.

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Urząd Miasta Ełk podejmował działania wobec **401** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **218** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Prezydent Ełku,
- **158** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy,
- **25** dłużników dla których nie dało się ustalić organu właściwego.

(dowód: akta kontroli: 6.2, 6.3)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Urząd Miasta Ełk w okresie objętym kontrolą.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań.

VI. Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **11** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **6** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **2** postępowania administracyjne dotyczące odmowy prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **1** postępowanie administracyjne dotyczące ustalenia i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń,
- **1** postępowanie w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz w zakresie dalszego podejmowania wobec niego działań,
- **1** postępowanie w sprawie umorzenia decyzji uznającej dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 14-16, 18)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących **10** dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Prezydent Ełku,

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 17, 19)

VII. Ustalone uchybienia:

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

W związku z tym, iż nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej,
od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Radosław Król